

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-
ДОРОЖНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольної роботи
з дисципліни «Економічна діагностика»
для студентів заочної форми навчання
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 051 «Економіка»
спеціалізації «Економіка підприємства»

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

До видавництва й у світ дозволяю
Проректор

І.П. Гладкий

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольної роботи
з дисципліни «Економічна діагностика»
для студентів заочної форми навчання
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 051 «Економіка»
спеціалізації «Економіка підприємства»

Всі цитати, цифровий, фактичний
матеріал і бібліографічні відомості
перевірені, написання сторінок
відповідає стандартам

Затверджено
методичною радою
університету
протокол __ від ____

Укладач:

Шевченко І.Ю.

Відповідальний за випуск:

Дмитрієв І.А.

Харків, ХНАДУ, 2017

Укладач: доц. Шевченко І.Ю.

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Економічна діагностика» належить до циклу вибіркових навчальних дисциплін підготовки магістрів галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Економіка підприємства».

Метою викладання дисципліни є теоретична та практична підготовка магістрів в галузі економіки зі спеціальності щодо реалізації комплексного підходу до аналітичної оцінки економічної і фінансової діяльності сучасного підприємства.

Предметом навчальної дисципліни є принципи діагностики результативності господарської діяльності та визначення фінансової стійкості підприємства.

Згідно мети, основні завдання дисципліни полягають у формуванні знань, умінь та уявлень згідно предмету дисципліни.

Після вивчення дисципліни майбутній фахівець повинен:

знати:

– види та призначення економічної діагностики;

– інформаційну базу та інструментарій економічної діагностики;

– методiku опрацювання бухгалтерської звітності для цілей економічної діагностики;

– рівні та співвідношення граничних значень показників діяльності підприємства, що обумовлюють його фінансову стійкість і платоспроможність;

– сутність діагностики формування, розподілу і використання ресурсів підприємства;

– основи оцінки конкурентного середовища і конкурентоспроможності підприємства;

– засади діагностики рівня економічної безпеки і корпоративної культури підприємства.

вміти:

– агрегувати бухгалтерсько-фінансову звітність підприємства;

– коректно застосовувати методологію економічної діагностики;

– досліджувати зовнішні і внутрішні чинники фінансової стійкості підприємства;

– виконувати комплексну діагностику фінансово-економічної діяльності підприємства (експрес-діагностику, діагностику структури майна та джерел його фінансування, управлінську діагностику, фінансову діагностику, діагностику виробничого потенціалу підприємства, діагностику економічної безпеки підприємства, діагностику конкурентного середовища та конкурентоспроможності підприємства, діагностику корпоративної культури підприємства тощо) для цілей тактичного та стратегічного управління розвитком підприємства.

У подальшому знання майбутніх фахівців будуть сприяти успішній роботі підприємств в системі ринкових відносин, допоможуть реалізувати резерви зростання продуктивності праці персоналу, знайти способи зниження собівартості продукції і збільшення прибутку підприємств.

Контрольна робота складається з теоретичної та практичної частини і виконується за індивідуальним варіантом згідно останньої та передостанньої цифри номеру індивідуального плану (залікової книжки) студента.

У разі повного або часткового виконання студентом завдань за чужим варіантом, контрольна робота до рецензування не приймається.

Теоретична частина передбачає надання розширених відповідей на два питання, практична – виконання двох розрахункових завдань.

Виконана контрольна робота повинна бути оформлена належним чином на стандартних аркушах А4 (210x297 мм) і представлена на рецензію в зброшурованому вигляді у встановлений навчальним планом термін.

Контрольна робота має обов'язково містити титульний аркуш, план, висновки та список використаних джерел.

Технічні вимоги до оформлення контрольної роботи: всі поля аркуша – 2 см, шрифт – Times New Roman, кегль – 14, інтервал – 1,5, абзац – 1,25 см, вирівнювання тексту – по ширині.

Невідповідність оформлення контрольної роботи встановленим технічним вимогам або її представлення до рецензування пізніше встановленого навчальним планом терміну є підставою для зниження оцінки студента.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ

1. Вибір варіанту для виконання завдань.

Контрольна робота виконується студентом за індивідуальним варіантом, що визначається за двома останніми цифрами номеру індивідуального плану студента за наступною формою (табл. 1).

Таблиця 1 – **Форма вибору індивідуального варіанту для виконання завдань**

Остання цифра	Передостання цифра				
	0; 5	1; 6	2; 7	3; 8	4; 9
0; 5	1	2	3	4	5
1; 6	6	7	8	9	10
2; 7	11	12	13	14	15
3; 8	16	17	18	19	20
4; 9	21	22	23	24	25

2. Теоретичні питання за індивідуальними варіантами.

Варіант 1

1. Сутність, об'єкт і предмет навчальної дисципліни «Економічна діагностика».

2. Діагностика техніко-організаційного рівня стабільності виробництва.

Варіант 2

1. Мета і завдання навчальної дисципліни «Економічна діагностика».

2. Діагностика комплексної підготовки виробництва до зміни продукту (технології).

Варіант 3

1. Значущість і використання результатів економічної діагностики.

2. Діагностика відповідності організації виробництва та структури підприємства його стратегії.

Варіант 4

1. Інформаційна база здійснення економічної діагностики.

2. Рейтинговий метод діагностування виробничого потенціалу підприємства.

Варіант 5

1. Особливості агрегації фінансової звітності для здійснення економічної діагностики.

2. Діагностика системи менеджменту підприємства.

Варіант 6

1. Методологія економічної діагностики.

2. Діагностика цільового блоку системи управління підприємством.

Варіант 7

1. Види економічної діагностики.

2. Діагностика структурно-функціонального блоку системи управління підприємством.

Варіант 8

1. Діагностика майна і ринкової цінності підприємства.

2. Діагностика організаційно-поведінкового блоку системи управління підприємством.

Варіант 9

1. Методи доходного підходу діагностування вартості бізнесу.

2. Діагностика інформаційно-технологічного блоку системи управління підприємством.

Варіант 10

1. Методи порівняльного підходу діагностування вартості бізнесу.

2. Діагностика економічної безпеки підприємства.

Варіант 11

1. Методи майнового підходу діагностування вартості бізнесу.

2. Діагностика фінансової стійкості.

Варіант 12

1. Експрес-діагностика діяльності підприємства.

2. Діагностика ймовірності банкрутства.

Варіант 13

1. Діагностика структури майна та джерел його фінансування.

2. Стратегічна діагностика.

Варіант 14

1. Управлінська діагностика.

2. Діагностика стратегічної зони господарювання підприємства.

Варіант 15

1. Діагностика фінансових результатів діяльності підприємства.

2. Матричні методи в економічній діагностиці.

Варіант 16

1. Операційна діагностика.

2. Діагностика конкурентного середовища підприємства.

Варіант 17

1. Фінансова діагностика.

2. Діагностика внутрішньогалузевого суперництва.

Варіант 18

1. Дескриптивні, предикативні і нормативні моделі фінансової діагностики.

2. Діагностика перспектив розвитку галузі.

Варіант 19

1. Діагностика рентабельності.

2. Діагностика конкурентоспроможності підприємства.

Варіант 20

1. Діагностика ліквідності.

2. Особливості діагностування ринкової позиції підприємства методом конкурентних переваг.

Варіант 21

1. Діагностика структури капіталу.

2. Особливості використання бенчмаркінгу під час діагностики конкурентоспроможності підприємства.

Варіант 22

1. Діагностика грошових потоків.

2. Діагностика конкурентоспроможності продукції.

Варіант 23

1. Діагностика ринкової активності.

2. Діагностика корпоративної культури підприємства.

Варіант 24

1. Діагностика виробничого потенціалу підприємства.

2. Особливості діагностування корпоративної культури підприємства з використанням методу OSAI.

Варіант 25

1. Діагностика гнучкості виробничої системи підприємства.
2. Діагностика корпоративних прав.

3. Практичне завдання № 1 за індивідуальними варіантами.

На основі вихідних даних [1], здійснити експрес-діагностику балансу підприємства в ретроспективному періоді. Результати розрахунків представити у табл. 2 і табл. 3. Методичні вказівки до здійснення розрахунків наведено в табл. 4.

4. Практичне завдання № 2 за індивідуальними варіантами.

На основі вихідних даних [1], здійснити діагностику показників ділової активності, рентабельності, фінансової стійкості та ліквідності (платоспроможності) підприємства в ретроспективному періоді. Методичні вказівки до здійснення розрахунків наведено в табл. 5.

Таблиця 5 – Методичні вказівки до виконання завдання 2

Показники	Умовне позначення	Вказівки до розрахунку
1	2	3
<i>Показники ділової активності</i>		
Коефіцієнт оборотності обігових коштів	$K_{об}$	$\Phi. \text{ № } 2, \text{ р. } 2000 \div \Phi. \text{ № } 1, \text{ р. } 1300$
Період одного обороту обігових коштів	$T_{об}$	$360 \div K_{об}$
Коефіцієнт оборотності запасів	$K_{об.зап}$	$\Phi. \text{ № } 2, (\text{р. } 2050 + \text{р. } 2130 + \text{р. } 2150) \div \Phi. \text{ № } 1, \text{ р. } 1100$
Період одного обороту запасів	$T_{об.зап}$	$360 \div K_{об.зап}$
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	$K_{об.дз}$	$\Phi. \text{ № } 2, \text{ р. } 2000 \div \Phi. \text{ № } 1, (\text{р. } 1125 + \text{р. } 1130 + \text{р. } 1135 + \text{р. } 1155)$
Період погашення дебіторської заборгованості	$T_{об.дз}$	$360 \div K_{об.дз}$
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	$K_{об.кз}$	$\Phi. \text{ № } 2, \text{ р. } 2000 \div \Phi. \text{ № } 1, \text{ р. } 1695$

1	2	3
Період погашення кредиторської заборгованості	$T_{об.кз}$	$360 \div K_{об.кз}$
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	$K_{об.вк}$	$\Phi. \text{№ } 2, \text{ р. } 2000 \div \Phi. \text{№ } 1, \text{ р. } 1495$
<i>Показники рентабельності</i>		
Рентабельність активів	R_a	$\Phi. \text{№ } 2, \text{ р. } 2350 \div \Phi. \text{№ } 1, \text{ р. } 1300$
Рентабельність власного капіталу	$R_{вк}$	$\Phi. \text{№ } 2, \text{ р. } 2350 \div \Phi. \text{№ } 1, \text{ р. } 1495$
Рентабельність виробничих фондів	$R_{вф}$	$\Phi. \text{№ } 2, \text{ р. } 2350 \div \Phi. \text{№ } 1, (\text{р. } 1011 + \text{р. } 1100)$
Рентабельність витрат	R_v	$\Phi. \text{№ } 2, \text{ р. } 2350 \div \Phi. \text{№ } 2, (\text{р. } 2050 + \text{р. } 2130 + \text{р. } 2150)$
Період окупності капіталу	$T_{ок.к}$	$\Phi. \text{№ } 1, \text{ р. } 1300 \div \Phi. \text{№ } 2, \text{ р. } 2350$
Період окупності власного капіталу	$T_{ок.вк}$	$\Phi. \text{№ } 1, \text{ р. } 1495 \div \Phi. \text{№ } 2, \text{ р. } 2350$
<i>Показники фінансової стійкості</i>		
Власні обігові кошти	ВОК	$\Phi. \text{№ } 1, (\text{р. } 1495 + \text{р. } 1595 - \text{р. } 1095)$
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	$K_{звк.оа}$	$ВОК \div \Phi. \text{№ } 1, \text{ р. } 1195$
Маневреність робочого капіталу	$M_{рк}$	$\Phi. \text{№ } 1, \text{ р. } 1100 \div ВОК$
Маневреність власних обігових коштів	$M_{вок}$	$\Phi. \text{№ } 1 \text{ р. } 1165 \div ВОК$
Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів	$K_{звк.зап}$	$ВОК \div \Phi. \text{№ } 1, \text{ р. } 1100$
Коефіцієнт покриття запасів	$K_{покp.зап}$	$\Phi. \text{№ } 1 (\text{р. } 1495 - 1095 + 1595 + 1600 + 1610) \div \Phi. \text{№ } 1, \text{ р. } 1100$
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	$K_{авт}$	$\Phi. \text{№ } 1, \text{ р. } 1495 \div \Phi. \text{№ } 1, \text{ р. } 1900$
Коефіцієнт фінансової залежності	$K_{фз}$	$1 - K_{авт}$

1	2	3
Коефіцієнт маневреності власного оборотного капіталу	$K_{\text{ман.вок}}$	$\text{ВOK} \div \text{Ф. № 1, р. 1495}$
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	$K_{\text{кпк}}$	$\text{Ф. № 1, (р.1595 + р. 1695 + р. 1700)} \div \text{Ф. № 1, р. 1900}$
Коефіцієнт фінансової стабільності	$K_{\text{фс}}$	$\text{Ф. № 1, р. 1495} \div \text{Ф. № 1, (р. 1595 + р. 1695 + р. 1700)}$
Коефіцієнт фінансової стійкості	$K_{\text{фст}}$	$\text{Ф. № 1, (р. 1495 + р. 1595)} \div \text{Ф. № 1, р. 1900}$
Фінансовий леверидж	ФЛ	$\text{Ф. № 1, р. 1595} \div \text{Ф. № 1, р. 1495}$
<i>Показники ліквідності (платоспроможності)</i>		
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	$K_{\text{покр}}$	$\text{Ф. № 1, р. 1195} \div \text{Ф. № 1, р. 1695}$
Коефіцієнт швидкої ліквідності	$K_{\text{шл}}$	$\text{Ф. № 1, (р. 1195 - р.1100)} \div \text{Ф. № 1, р. 1695}$
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$K_{\text{ал}}$	$\text{Ф. № 1, р. 1165} \div \text{Ф. № 1, р. 1695}$
Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості	$C_{\text{дз.кз}}$	$\text{Ф. № 1, } (\sum \text{р. 1125-1155}) \div \text{Ф. № 1, р. 1695}$

де у табл. 5:

Ф № 1 – форма № 1 фінансової звітності підприємств «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»;

Ф № 2 – форма № 2 фінансової звітності підприємств «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)».

За результатами розрахунків слід зробити висновки щодо тенденцій зміни показників майнового стану, ділової активності, рентабельності, фінансової стійкості та ліквідності (платоспроможності) підприємства.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Інші поточні зобов'язання	1690								
Усього за розділом III	1695								
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700								
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800								
БАЛАНС	1900								

Таблиця 4 – Методичні вказівки до здійснення розрахунків у табл. 2 і табл. 3

Елементи балансу	Код рядка	Абсолютні величини, тис. грн.		Питома вага, %		Зміни за період			
		На початок періоду	На кінець періоду	На початок періоду	На кінець періоду	в абсолютних величинах, тис. грн.	у питомій вазі, %	у % до величин на початок періоду	у % до зміни підсумку балансу
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		перенести з відповідних рядків балансу	перенести з відповідних рядків балансу	(стовпець № 3 ÷ підсумок балансу по стовпцю № 3) · 100%	(стовпець № 4 ÷ підсумок балансу по стовпцю № 4) · 100%	стовпець № 4 – стовпець № 3	стовпець № 6 – стовпець № 5	(стовпець № 7 ÷ стовпець № 3) · 100%	(стовпець № 7 ÷ підсумок по стовпцю № 7) · 100%

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Інформаційні ресурси:

1. Шевченко І.Ю. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Економічна діагностика» для студентів заочної форми навчання галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Економіка підприємства» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnya-ta-biznesu/ekonomiki-pidpriemstva/itemlist/category/125-fzn-ep.html>.

Базова література:

2. Бабець Є.К. Теорія економічного аналізу: Навч. посіб. / Є.К. Бабець, М.І. Горлов, С.О. Жуков, В.П. Стасюк. – К. : ВД «Професіонал», 2007. – 384 с.

3. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз і планування / Г.О. Крамаренко. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 224 с.

4. Костенко Т.Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: Навч. посіб. / Костенко Т.Д., Підгора Є.О., Рижиков В.С., Панков В.А., Герасимов А.А., Ровенська В.В. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.

5. Мец В.Ю. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: Навч. посіб. / В.Ю. Мец. – К. : Вища школа, 2003. – 278 с.

Додаткова література:

6. Афанасьєв М.В. Економічна діагностика : навч.-метод. посібник / Афанасьєв М.В., Білоконенко Г.В. – Харківський національний економічний ун-т. – Х. : ІНЖЕК, 2007. – 295 с.

7. Швиданенко Г.О. Бізнес-діагностика підприємства : навч. посібник / Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана» / Г.О. Швиданенко, А. І. Дмитренко. – К. : КНЕУ, 2008. – 344 с.

8. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика: навч. посіб. / І.В. Кривов'язюк. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 456 с.

10. Посилкіна О.В. Економічна діагностика: навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей / О.В. Посилкіна, К.С. Світлична. – Х. : Вид-во НФаУ, 2014. – 333 с.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольної роботи
з дисципліни «Економічна діагностика»
для студентів заочної форми навчання
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 051 «Економіка»
спеціалізації «Економіка підприємства»

Укладач: ШЕВЧЕНКО Інна Юріївна

Відповідальний за випуск *Дмитрієв І.А.*

В авторській редакції

Комп'ютерна верстка _____

План _____, поз. _____

Підписано до друку _____ р. Формат 60×84 1/16. Папір газетний.

Гарнітура Times New Roman Cyr. Віддруковано на ризографі.

Ум. друк. арк. _____. Обл.-вид. арк. _____.

Зам. № _____. Наклад _____ прим. Ціна договірна.

ВИДАВНИЦТВО

Харківського національного автомобільно-дорожнього університету

Видавництво ХНАДУ, 61002, Харків-МСП, вул. Ярослава Мудрого, 25

Тел./факс: (057) 700-38-64; 707-37-03, e-mail: rio@khadi.kharkov.ua

*Свідоцтво Державного комітету інформаційної політики, телебачення
та радіомовлення України про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої
продукції. Серія ДК № 897 від 17.04.2002 р.*